

«INV» pedagógiai modell eszköztára

MEGFIGYELŐ LAPOK
*Értelmi fogyatékos személyekkel
dolgozó szakemberek számára*

1. kérdőív – Megfigyelő lapok

1. MEGFIGYELŐ LAP

Ügyfél neve:

.....

Életkora:

A ügyfél tanfolyami munkába való bevonásának időpontja:

ÚTMUTATÓ

A következő megfigyelő lapot az a szakember tölti ki, aki a résztvevő fogyatékos ügyféllel dolgozik. Dokumentálja a tanfolyam során fellépő változásokat a ügyfél életében. A megfigyelő lapot évente minimum kétszer kell kitölteni. Minden résztvevőnél ez az alap az egyéni fejlesztési célok tervezetéhez.

A szakember közvetlen megfigyelése alapján kell kitölteni, és nem a szülői- vagy más interjúk alapján. Az összetettsége miatt kettő vagy három találkozásra van szükség az adatok összegyűjtéséhez.

KOMMUNIKÁCIÓ- SZOCIALIZÁCIÓ

1) magától köszön	IGEN	NEM
2) válaszol, ha köszönnek neki	IGEN	NEM
3) kérésre elmondja (fejből vagy a személyi igazolványról kikeresi):		
- vezetéknev és keresztnév	IGEN	NEM
- születési hely és idő	IGEN	NEM
- lakcím	IGEN	NEM
- telefonszám	IGEN	NEM
- életkor	IGEN	NEM
4) figyel arra, aki beszél hozzá	IGEN	NEM
5) beszél az élményeiről:		
- magától	IGEN	NEM
- amikor kérdezik	IGEN	NEM
- összefüggően	IGEN	NEM

6) megérti az utasításokat	IGEN	NEM
7) követi azokat	IGEN	NEM
8) együttműködik társaival	IGEN	NEM
9) tiszteletbe tartja a csoport szabályait	IGEN	NEM
10) Van-e valami zavaró elem a viselkedésében?	IGEN	NEM

- Hogyan nyilvánul meg?

.....

TANULÁSI KÉPESSÉGEK

11) Olvasás

- néhány betűt ismer	IGEN	NEM
- rövid szavakat olvas	IGEN	NEM
- mondatokat olvas	IGEN	NEM
- összefüggő szöveget olvas	IGEN	NEM

12) Szövegértés

Érti-e, hogy mit olvas?	IGEN	NEM
Használja-e a mindennapjaiban praktikusán?	IGEN	NEM

13) Írás, íráshasználat

- betűket másol	IGEN	NEM
- szavakat másol	IGEN	NEM
- mondatokat másol	IGEN	NEM
- önállóan ír	IGEN	NEM
- praktikusán használja az írást a mindennapokban	IGEN	NEM
- Tud-e aláírni?	IGEN	NEM

14) Számolás, számfogalom, műveletvégzés

Felismeri és elolvassa-e a számokat?

- tízes körben	IGEN	NEM
- százaskörben	IGEN	NEM
- ezres körben	IGEN	NEM
- tízezres körben	IGEN	NEM

- Számfogalma milyen körben alakult ki?

.....

Ismeri-e és használja-e a négy alpműveletet?

összeadás	IGEN	NEM
kivonás	IGEN	NEM
szorzás	IGEN	NEM
osztás	IGEN	NEM
fejben számol	IGEN	NEM
eszköz segítségével számol	IGEN	NEM
Praktikusan használja-e ismereteit?	IGEN	NEM

Mely területen?

.....

.....

- Tud-e használni számológépet? IGEN NEM

MINDENNAPI KÉPESSÉGEK

15) Ismeri a napszakokat.	IGEN	NEM
16) Hosszabb időszakokról fogalma van (múlt, jelen, jövő)	IGEN	NEM
17) Ismeri a hét napjainak sorrendjét?	IGEN	NEM
18) Használja a ma, tegnap, holnap, tegnapelőtt, holnapután fogalmakat.	IGEN	NEM
19) Megmondja milyen nap van?	IGEN	NEM
20) Tudja-e, hogy mire való az óra?	IGEN	NEM
21) Karórát hord-e?	IGEN	NEM
- hagyományos		
- digitális		
22) Le tudja-e olvasni, érti-e a jelentését?	IGEN	NEM
23) Felvilágosítást kér ismeretlenektől:		
- automatikusan	IGEN	NEM
- amikor erre kérik	IGEN	NEM

24) Felismeri az információkérés hasznosságát .	IGEN	NEM
25) Egyszerű utasításokat követ.	IGEN	NEM
26) Komplex utasításokat követ. (több mint két információegységet)	IGEN	NEM

GYALOGOS KÖZLEKEDÉS

27) Megérti a helyes átkelés lényegét (van veszélyérzete).	IGEN	NEM
28) Magától megáll a járdán az átkelés előtt.	IGEN	NEM
29) Balra és jobbra néz az átkelés előtt.		
-magától	IGEN	NEM
-kérésre	IGEN	NEM
30) Tudja, hogy mire való a gyalogátkelőhely.	IGEN	NEM
31) Keresi a gyalogátkelőhelyet átkelés előtt.		
-magától	IGEN	NEM
-kérésre	IGEN	NEM
32) Figyeli a gyalogos forgalmi lámpát.		
-magától	IGEN	NEM
-kérésre	IGEN	NEM
33) Alkalmazkodik a jelzőlámpa jelzéseire.		
-magától	IGEN	NEM
-kérésre	IGEN	NEM
34) Szabályosan átkel az úton még akkor is, ha nincs gyalogátkelőhely és gyalogos forgalmi lámpa.	IGEN	NEM
35) Elolvassa az utca neveket.		
-magától	IGEN	NEM
-amikor kérdezik	IGEN	NEM
36) Jól tájékozódik ismert környéken:	IGEN	NEM
37) Jól tájékozódik ismeretlen helyen.	IGEN	NEM

TÖMEGKÖZLEKEDÉS

38) Elolvassa a közlekedési eszköz számát.

- magától	IGEN	NEM
- kérésre	IGEN	NEM
39) Felismeri a Metró megálló jelzését a felszíni táblán.	IGEN	NEM
40) A táblán a metró irányát elolvassa.	IGEN	NEM
41) Meg tudja állapítani, melyik irányban kell menni a közlekedési eszközzel.	IGEN	NEM
42) Nehézség ellenére is felszál (pl. tele a busz, eső).	IGEN	NEM
43) Van valamilyen nehézsége a járművön?	IGEN	NEM

(pl: egyensúlyozás, megtalálni a kijáratot, tömegtől való félelem stb...)

Mi az?.....

44) Megmutatja buszjegyét/bérletét.

- magától	IGEN	NEM
- kérésre	IGEN	NEM
45) Tudja, hol kell leszállni?		
- számolja a megállókat	IGEN	NEM
- olvassa a megállókat	IGEN	NEM
46) Felismeri a gyakran előforduló megállókat?	IGEN	NEM
47) Jelez magától?	IGEN	NEM

48) Tudja, hogy hogyan kérdezhet meg másokat a számára ismeretlen megállóról?

(megkérdezni a vezetőt, a többi utast...) IGEN NEM

49) Tudja a tömegközlekedést egyedül használni? IGEN NEM

Ha igen: - elmenni egy meghatározott helyre.

- hazamenni	1	+ még 1
- más útvonalak (konkretizálja)	1	+ még 1

ELTÉVEDÉS

50) Tudja, hogy mit jelent eltévedni?	IGEN	NEM
51) Tudomására jut helyzetekben, hogy eltévedt?	IGEN	NEM
52) Tudja, hogy hogyan kell viselkedni, ha eltéved?	IGEN	NEM
53) Tudja, hogy milyen fontos, hogy mindig nála legyen a személyi igazolványa?	IGEN	NEM
54) Személyi igazolványát (annak másolatát) rendszeresen magánál hordja?	IGEN	NEM

VÁSÁRLÁS

55) Tudja, hogy miről ismerheti fel a keresett boltot?	IGEN	NEM
56) Melyik boltokat ismeri fel könnyen?		
57) Megfelelő módon tudja a bolti személyzettől kérni, amit szeretne?		
- önállóan		
- szórólapok segítségével (egy lappal...)		
- ötlet hatására		
- nem		
58) önkiszolgáló boltban megtalálja-e a termékeket?	IGEN	NEM
59) Elmegy a kasszához, hogy fizessen?		
- önállóan		
- javaslat hatására		
- nem		
60) Elveszi a számlát és a visszajárót?		
- önállóan		
- javaslat hatására		
- nem		
PÉNZHASZNÁLAT		
61) Szokott nála pénz lenni?	IGEN	NEM
-500 Ft-nál kevesesebb		

-500Ft és 1000Ft között

-1000 Ft-nál több

62) Megérti-e a pénz használatát a vásárlás esetén? IGEN NEM

63) Milyen értékű pénzürméket és papírpénzt ismer fel?

pénzürmék: 5 Ft 10 Ft 20 Ft

50Ft 100Ft 200Ft

papírpénzek: 500 Ft 1000 Ft 5000 Ft

10000 Ft 20000 Ft

64) Ismeri-e a vásárló értékét?

65) Pénzürmékkal tud számolni? (5, 10, 20, 100, 200) IGEN NEM

Melyikkel?.....

66) Papírpénzzel tud számolni? IGEN NEM

Melyikkel?.....

67) Tud pénzürméket és papírpénzt összeszámolni? IGEN NEM

Melyiket?.....

68) Tud árakat olvasni? IGEN NEM

- gyakorlás közben

- árcímkén

69) Megérti-e a pénzváltás jelentőségét? IGEN NEM

70) Konkrét vásárlási szituációkban (általában)

- annyit fizet, amennyit kell

- többet fizet, mint amennyit kell

- a bolti eladó, pénztáros segítségét kéri

- nem tud fizetni

71) Megérti a visszajáró pénz lényegét? IGEN NEM

72) Tudja, hogy mennyi visszajárót kell kapnia? IGEN NEM

73) Vásárlásnál bankkártyát használ. IGEN NEM

TELEFONHASZNÁLAT

74) Megfelelően válaszol a telefonon?	IGEN	NEM
75) Megfelelően hív a saját mobiltelefonról?	IGEN	NEM
76) Nyilvános telefont felismer?	IGEN	NEM
77) Tudja, hogyan kell a nyilvános telefont használni?	IGEN	NEM

- önállóan

- segítséggel

78) Megfelelően tud reagálni a váratlan helyzetekre?

- telefon nem működik	IGEN	NEM
- a vonal foglalt	IGEN	NEM
- rögzített beszélgetés	IGEN	NEM

Egyéb megfigyelések:

.....
.....

79) Tudja hogyan kell helyesen használni a mobil telefont?	IGEN	NEM
80) Tudatában van-e a hívás magasabb díjának?	IGEN	NEM

Az ügyfél számára meghatározott éves célok:

.....
.....
.....
.....
.....

Az ügyfél számára meghatározott rövid távú célok és feladatok:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....

Eredmények:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Helyszín, időpont:

Szakember aláírása:

3. kérdőív: Önkiszolgálás

Megfigyelés, tervezés, megvalósulás

Ügyfél neve, születési dátuma:

Megfigyelés dátuma:

A megfigyelést végezte és dokumentálta:

Név, munkakör:

Aláírás:

			nem	segítséggel	önállóan	várható megvalósulás időpontja	felelős személy	
1) Fürdés:	kezet mos	magától						
		kérésre						
	arcot mos	magától						
		kérésre						
	fogat mos	magától						
		kérésre						
	bidét használ	magától						
		kérésre						
	lábat mos	magától						
		kérésre						
	fürdik /zuhanyozik	magától						
		kérésre						
		haját mos	magától					
			kérésre					
	(férfi)	borotvával borotválkozik	magától					
			kérésre					
(férfi)	elektronikus borotvával borotválkozik	magától						
		kérésre						

			nem	segítséggel	önállóan	várható megvalósulás időpontja	felelős személy	
(nő)	menstruációkor betétet vált	magától						
		kérésre						
(nő)	sminket használ	magától						
		kérésre						
1) Fürdés:	haját szárít	magától						
		kérésre						
	haját fésül	magától						
		kérésre						
	ismeri a tisztálkodáshoz használt termékeket	magától						
		kérésre						
	egyedül elmegy a fürdőszobába	magától						
		kérésre						
	megmossa a nemi szervét	magától						
		kérésre						
	2) Öltözködés	teljesen felöltözik	magától					
			kérésre					
a ruhákat jól veszi fel (ha nem: a hátulját veszi előre vagy kifordítva veszi fel, stb.)		magától						
		kérésre						
ruhákat választ alkalomnak vagy időjárásnak megfelelően		magától						
		kérésre						
a cipőfűzőt beköti		magától						
		kérésre						
a ruhák nyílzárázóit megfelelően használja (gombolás, fűzés, kötés, kapcsolás, zippzár)		magától						
		kérésre						
megkülönbözteti a nyári/téli ruhákat		magától						
		kérésre						
felismeri a fehérneműt		magától						
		kérésre						
általában ilyen ruhákat és a cipőket használ (pl. tréning, tépőzáras cipők, papucscipők, stb.)								

		nem	segítséggel	önállóan	várható megvalósulás időpontja	felelős személy
3.) Étkezés egyedül	felismeri, hogy mikor szükséges ruhát váltani (pl. hőmérséklet változása vagy szennyeződés esetén)	magától				
		kérésre				
	helyesen használja a kanalat	magától				
		kérésre				
	helyesen használja a villát	magától				
		kérésre				
	étkezésnél helyesen használja a kést és villát	magától				
		kérésre				
	pohárból önállóan iszik	magától				
		kérésre				
	kinyitja/beecsukja a flakonokat	magától				
		kérésre				
	italt tölt ki	magától				
		kérésre				
	tudja, hogyan kell kiszolgálnia magát	magától				
		kérésre				
	gyümölcsöt hámoz	magától				
		kérésre				
	a kést és villát rendeltetésszerűen használja	magától				
		kérésre				
ebéd előtt kezet mos	magától					
	kérésre					

		nem	igen	
3.) Étkezés egyedül	leeszi magát			
	megtörli a száját és a kezeit, a szalvétát megfelelően használja			
	mindent megeszik			
	megrágja az ételt			
	megkülönbözteti az ízeket (édes, sós, savanyú, keserű)			
	az étkezéshez kötött gyógyszereit beveszi			
	mértéktartóan eszik			
	etetni kell			
	az asztalnál megfelelően viselkedik			
	az ehető és a nem ehető anyagokat megkülönbözteti			
	Van étel allergiája			
	milyen.....			
	MEGJEGYZÉSEK:			

4. kérdőív: Saját környezet használata és rendben tartása						
Megfigyelés, tervezés, megvalósulás						
Ügyfél neve, születési dátuma:						
Megfigyelés dátuma:						
A megfigyelést végezte és dokumentálta:						
Név, munkakör:			Aláírás:			
1) Hálószoba		nem	igen			
	Másokkal lakik egy hálószobában? Kivel?					
		nem	segítséggel	önállóan	időpontja megvalósulás várható	felelős személy
	érti a rendrakás hasznosságát					
	fontosnak tartja a rendezett környezetet					
	a számára ismerős tárgyakat kirakja a hálószoba megfelelő részébe					
	takarítja a saját szobáját					
2) Ágy						
megágyaz, beveti az ágyát	magától					
	kérésre					
ágyneműt cserél	magától					
	kérésre					
	el tudja dönteni, hogy mikor, kell lepedőt cserélni					
		nem	igen			
	az elalváshoz szüksége van éjszakai fényre					
	kell egy személynek lenni a közelében az elalváskor					
	előfordul, hogy éjszaka felébred					
	magától ébred fel reggel					

3) Fali szekrény/Ruhásszekrény		nem	segítséggel	egyedül	várható megvalósulás időpontja	felelős személy
	berak tárgyakat és a ruháit a saját szekrényébe	magától				
		kérésre				
	kiveszi a tárgyakat, a ruháit a saját szekrényéből	magától				
		kérésre				
	a tiszta és szennyes ruhákat a megfelelő helyre rakja	magától				
		kérésre				
összehajtogatja a saját ruháit	magától					
MEGJEGYZÉSEK:						

5. kérdőív: Közös helyiségek használata és rendben tartása						
Megfigyelés, tervezés, megvalósulás						
Ügyfél neve, születési dátuma:						
Megfigyelés dátuma:						
A megfigyelést végezte és dokumentálta:						
Név, munkakör:			Aláírás:			
		nem	igen			
ismeri a ház/lakás különböző részeit és rendeltetésszerűen használja azokat						
1) Takarítás						
együttműködik						
ügyesen használja a takarító eszközöket						
a tisztaságot a koszosztól megkülönbözteti						
		nem	segítséggel	egyedül	várható megvalósulás időpontja	felelős személy
takarít	magától					
	kérésre					
felmossa a padlót	magától					
	kérésre					
háztartási eszközöket használ (porszívó, egyéb...)	magától					
	kérésre					
port töröl	magától					
	kérésre					
a használati utasításokat elolvassa	magától					
	kérésre					
megérti az olvasott utasításokat		nem	igen			
követi az utasításokat	magától					
	kérésre					
tud segítséget kérni						
egyszerű utasításokat követ						
bonyolultabb utasításokat követ						

		nem	igen			
ismeri a házi veszélyeket:	konnektor					
	kések					
	gáz					
	elektromos borotva					
	hajszárító					
	csúszós felületek					
ismeri és elkülöníti a különböző tisztítószereket						
rendeltetésszerűen használja a szereket						
2) Különböző helyiségek kezelése						
Konyha:		nem	segítséggel	egyedül	megvalósulás időpontja	várható felelős személy
megteríti az asztalt	magától					
	kérésre					
letörli az asztalt	magától					
	kérésre					
elmosogat	magától					
	kérésre					
felsöpör	magától					
	kérésre					
használja a szeméttárolót	magától					
	kérésre					
felmossa a padlót	magától					
	kérésre					
kiviszi a szemetet	magától					
	kérésre					
A forró vizet elkülöníti a hideg víztől		nem	igen			
konyhában lévő veszélyeket ismeri, érti						
forrásban lévő víz		nem	igen			
forró olaj						
mérgező, veszélyes tisztítószer						

Fürdőszoba:		nem	segítséggel	egyedül	várható megvalósulás időpontja	felelős személy
ismeri az saját és mások tárgyait, közös tárgyakat/helyeket (fogkefe, edénytörlő, stb...)	Saját					
	Másokét					
Ismeri a különböző vizes területeket		nem	igen			
lefolyó						
WC						
bidé						
kád						
zuhanyzó						
		nem	segítséggel	egyedül	várható megvalósulás időpontja	felelős személy
Ő takarítja ezeket?	magától					
	kérésre					
mit.....						
lehúzza a WC-t	magától					
	kérésre					
a WC-t WC-kefével tisztítja	magától					
	kérésre					
a csapot kinyitja és elzárja	magától					
	kérésre					
		nem	igen			
tudja, hogy mit nem lehet bedobni a WC-be						
ismeri a forró- és a hideg vizes csapot						
rendet rak egyéb közös helyiségekben (napközi, műhelyek stb.)	magától					
	kérésre					

3) Tiszteletben tart másokat		nem	igen
személyes terét ismeri			
a közös helyiségeket ismeri			
koszos tárgyakat, helyiségeket takarít			
ismeri a közös helyiségek és közös tárgyakat használatát			
tiszteletbe tartja a közös tárgyakat és helyiségeket			
saját szükségleteit képes kommunikálni			
másokra figyel			
együttműködik a családdal és/vagy barátokkal			
kezdeményező			
tiszteletbe tartja a közös szabályokat			
viselkedésbeli problémái vannak			
4) Napirend/időbeosztás			
Van idői fogalma Napközben (előtte, utána)			
Hosszabb időszak			
Felismeri a hét napjait		nem	igen
Felismeri a különböző étkezések idejét	reggeli		
	ebéd		
	uzsonna		
	vacsora		
Tudja, hogyan lehet leolvasni az időt	analóg		
	digitális		
Órát használ			

Más közös eszközök						
5) Telefon:		nem	segítséggel	egyedül	várható megvalósulás időpontja	felelős személy
Felveszi a telefont, amikor csörög	magától					
	kérésre					
Az alábbi telefonokat használja:						
Vonalas telefon	magától					
	kérésre					
Nyilvános telefon	magától					
	kérésre					
Mobil telefon	magától					
	kérésre					
Az ajtó kukucskáló nyíláson keresztül néz	magától					
	kérésre					
MEGJEGYZÉSEK:						

6. kérdőív: Konyahasználat

Megfigyelés, tervezés, megvalósulás

Ügyfél neve, születési dátuma:

Megfigyelés dátuma:

A megfigyelést végezte és dokumentálta:

Név, munkakör:

Aláírás:

1) Önállóan használja az élelmiszereket?		nem	segítséggel	egyedül	időpontja megvalósulás várható	felelős személy
Felismeri az ételeket?						
Felismeri a friss ételeket?						
Felismeri a tartós ételeket?						
Felismeri a fagyott ételeket?						
Felismeri a konzerv ételeket?						
Tudja, hogy hova kerül az étel:						
A hűtőbe						
A szekrénybe						
Elolvassa a lejárat dátumokat	magától					
	kérésre					
Letisztogatja a friss ételeket tartósítás céljából	magától					
	kérésre					
2.) Az élelmiszervásárlás szervezése és időgazdálkodás						
		nem	segítséggel	egyedül	időpontja megvalósulás várható	felelős személy
Bevásárló listát ír (termékek és mennyiségek)? kérésre	magától					
	kérésre					
Azonosítja a hiányzó termékeket?	magától					
	kérésre					

3.) Étel előkészítése						
	nem	segítséggel	egyedül	várható megvalósulás időpontja	felelős személy	
Tudja, hogy hogyan válasszon és használjon konyhai edényeket?						
Tudja, hogy hogyan válasszon fazekat és tepsiket (pontosítsa melyikeket)						
kés						
villa						
kanál						
<i>Kellékek:</i> nevezze meg, melyiket tudja használni (konzervnyitó, flakonnyitó)						
Konyhai gépek						
Megérti a gomb és a főzőlap közötti összefüggést?						
	nem	segítséggel	egyedül	várható megvalósulás időpontja	felelős személy	
Tudja, hogyan kell meggyújtani egy gáztűzhelyt?	magától					
	kérésre					

Melyik eszközzel?						
		nem	segítséggel	egyedül	várható megvalósulási időpontja	felelős személy
Kinyitja a fő gázcsapot?	magától					
	kérésre					
Használja a sütőt?	magától					
	kérésre					
Tudja, hogyan kell egy egyszerű tál ételt készíteni?(nem több mint két lépcsős, pl. saláta)						
Tudja, hogy hogyan lehet egy összetett tál ételt készíteni?(pl. tészta)						
Recept alapján főz?	magától					
	kérésre					
Többféle műveletet tud az ételkészítésre?						
Tudja, hogyan viselkedjen előre nem látható helyzetekben (pl. kifröcskölt tej)?						
Egy fogást választ/ vagy ragaszkodik hozzá, hogy több fogást készítsen?						
Különválasztja az elsőt a második fogástól, a körettől és a desszerttől?						
Tudja, hogyan lehet összerakni egy menüt?						
MEGJEGYZÉSEK:						